

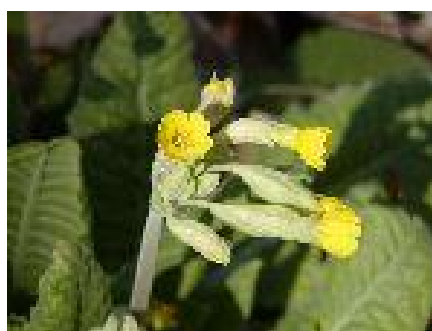
Jinačovický Knihovniček

Vydává Obecní knihovna Jinačovice. 4.ročník. Toto číslo vyšlo v květnu 2007.

Nauzte se jarní rozpořádkla:

Až bude máje,
půjdem do háje.
Co tam budem dělati?
Stříbro, zlato lámati.
Komu je budem dávati?
Šafářovi dcerce
na ty zlatý věnce.
Věncec už je upleten
a ty půjdeš z kola ven!

U potoka roste kvítí,
říkají mu petrklíč,
na koho to slovo padne,
ten musí jít z kola pryč.

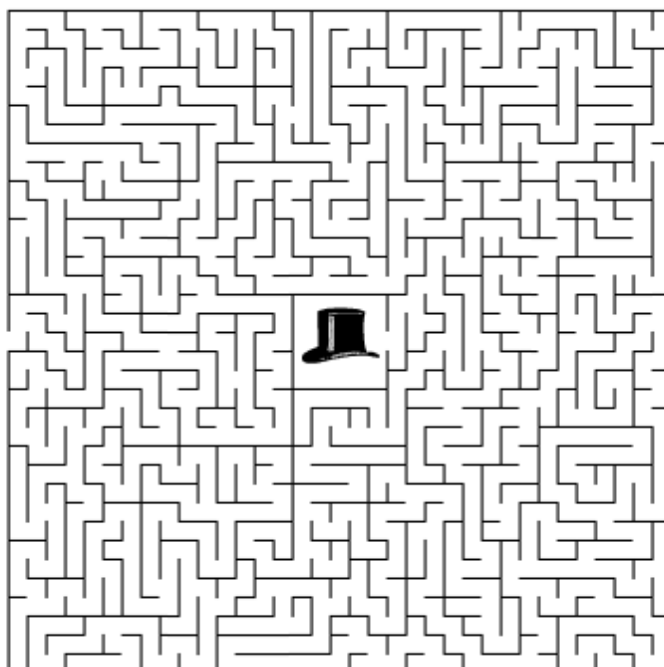
O psech se toho říká mnoho. O věrnosti, dokonalém čichu nebo o radosti, kterou svým páníčkům přinášejí... jistě nelze pochybovat. Nicméně mnoho dalších věcí, které se o psech vyprávějí, není založeno na pravdě. Zkusme tedy oddělit pravdu od omylů.

Mýtus číslo 5: Některá plemena jsou hypoalergická

Ani toto tvrzení neodpovídá pravdě. Žádné plemeno není hypoalergické. Většina alergií lidí je způsobena alergií na proteiny v lupech. Někteří psi však línají nebo pouštějí kombinaci zbytků odumřelé kůže méně než ostatní, třeba maltézáčci, pudlové, italský chrtící nebo kerry blue teriéři.

POMOŽTE NAJÍT KOSTÍKOVÍ CESTU BLUDIŠTĚM KE KLOBOUKU!

KVĚTEN

Měsíc květen, to je symbol kvetení, zrodu, pro někoho nejkrásnější měsíc v roce. Aprílové počasí sice ještě trochu zlobí, ale zpravidla se v květnu již nesetkáváme s neočekávanými sněhovými přeháňkami. Nanejvýš s dešti, které ale již naši předkové něžně pojmenovali májové deštíky. Jsou teplé, měkce dopadají do půdy a posilují rostliny v růstu.

Na tu jarní zeleň čeká celá horda živočichů, kteří se snad všichni rozhodli v tomto zeleném ráji přivádět na svět mláďata, protože je všude dost potravy. Ti, kteří porodili a vyseděli již dříve své březňáčky a jiné (asi dubňáčky nebo apríláčky), mají ruce, nohy, zobáčky a tlamy plné práce se sháněním potravy pro ta nenasytná mláďata.

A nyní tedy i my vyrážíme ven, do přírody. Co tam najdeme?

Tak sněženky, krokusy a jiné posly jara už máme za sebou. Někde se setkáváme ještě s tulipány a narcisy. Rostlinou, typickou pro "druhou vlnu jara" je konvalinka vonná.

Konvalinka

Vonná je tak, až z toho bolí hlava a pozor, je velmi jedovatá. Lépe je ji nechat růst u ní doma - na stinných místech listnatých lesů. Možná se ptáte, kam se poděly některé rostliny, které ještě nedávno pokrývaly povrch půdy kobercem květů, rostliny, které využívají dostatek světla v lese ještě před olistěním stromů. Jsou to velcí rychlíci, kteří za několik týdnů stačí vykouknout ze svého oddenku či cibulky, vykvést, vytvořit plody a pak se honem hupky, dupky schovat a do dalšího jara si užívat z vytvořených zásob.

To konvalinka je jiná, ta vystrkuje hlavičku do stínu a také její červené plody najdeme ještě na podzim.

Když už jsme u těch stromů a jejich olistění. Většina již začala rašit a kvést někdy v březnu nebo dubnu. Ale některé kvetou ještě v květnu (borovice, smrk, jedle, buk, někdy také jabloň, střemcha, hrušeň a další) nebo teprve začínají kvést. Kromě známého **květnového šeríku** jsou to **duby, jírovec (kaštan), ořešák**. Ovšem na ztepilou dámu lípu si budete muset ještě měsíc počkat.

Zázrakem přírody je jistě narození mláďete, jako je malý srneček nebo koloušek. Od půlky května přivádějí srny na svět svá mláďata. Mívají nejčastěji dvě, ale výjimečně mohou mít až 4 potomky. Srnčátka jsou "kropenatá", toto miminkovské zbarvení ztrácejí do podzimu. Pohled na drobounké zvířátko na tenkých nožkách, jak pije mléko od své mámy, patří k jednomu z nejvzácnějších. Ve stejné době nebo trochu později - začátkem června - mají laně 1-2 mláďata. Narozené mládě ještě nemůže následovat matku, proto se při hrozícím nebezpečí jen přikrčí k zemi. Matka je varuje náhlým přidupnutím. Po krátké době

však již mládě matku následuje. Zhruba po měsíci, kdy je na mléčné stravě, začíná přikusovat i měkkou zeleň.

Kromě **mláďat vysoké zvěře** se setkáváme i s dalšími. V květnu se v našich lesích již vesele prohánějí **pruhovaná selátka**, ale pozor, jsou následována ostražitou matkou, která prý zažene na strom i vyložené nespoutovce. V květnu se rodí mláďata **kočky divoké**. Není to na první pohled taková atrakce, vždyť kočka jako kočka. Ale koček divokých je v přírodě málo a nemají zrovna snadné podmínky k životu. Z dalších malých savečků se na svět poprvé v květnu podívají např. mladé **veverky, vydry, kuny a také lasičky**.

V ptačích hnízdech je také živo. Nemůžeme se "podívat" do všech hnízd, někde prostě nebudeme úspěšní, protože jsou hnízda nedostupná lidskému oku. Na očích nám však budou možná bílé labutě nebo černé lysky, které v této době hnízdí, nebo čápi, kteří se k hnízdění právě pečlivě připravují. Jako vždy, a právě nyní zvláště platí, že kdo nešlape, neničí a neruší - vidí a dozví se víc o svém okolí.

Mimochodem - **umíte chodit v přírodě tiše a vydržíte chvíli nemluvit?**

DUHA

Co je duha, můžeme vidět i druhý oblouk duhy?

Viděli jste duhu? Je to jeden z nejkrásnějších úkazů na denní obloze. Jeví se nám jako oblouk se všemi barvami slunečního spektra. Vzniká lomem, odrazem a rozkladem slunečního světla ve vodních kapkách. Vidíme ji tehdy, když svítí slunce na jedné straně vzhledem k pozorovateli, a když na druhé straně prší, (je tam dešťová stěna). A to jen ráno,

nebo k večeru, když slunce stojí níže nad obzorem, méně než 42stupňů. Při 42 ° duha opět mizí.

Když se poloha pozorovatele duhy mění, mění se i místo duhy. Zdálo by se, že lze vidět duhu i s druhé strany, její druhý oblouk. Ale lidé za dešťovou stěnou nemohou vidět druhou stranu duhy, neboť nestojí mezi sluncem a deštěm.

O KARKULCE BARUNCE

Holčička Barunka přišla ze školy domů, a od maminky se dověděla, že její babička onemocněla, musí ležet a nesmí se hýbat, jinak její nemocné srdce nevydrží. Maminka Barunku pověřila, aby babičce donesla jídlo. Maminka za ní nemohla jít, protože měla na starosti ještě malého Barunčina bratříčka Petříčka, který byl ještě velmi malé miminko.

Barunka řekla mamince: "To budu jako ta Karkulka, když nesu nemocné babičce jídlo, že?" Maminka se jen zasmála, na co to ta její Barunka nemyslí, a šla rovnat do košíku věci pro babičku. Barunka si řekla: "Když jsem jako ta Karkulka, vezmu si ten nový červený klobouček a červenou sukýnku."

Hezky oblečená do červené sukýnky a s červeným kloboučkem vyšla Karkulka na ulici. Její babička nebydlela v lese, ale v Kovářské ulici číslo 5, ve stejném městě jako Barunka a její rodiče.

Barunka šla po chodníku, a naproti ní šel muž. Měl černý knír, malá očka a neučesané vlasy. Barunka si všimla, že byl oblečený do špinavé bundy a hnědých kalhot. Zastavil Barunku a zeptal se jen tak náhodou, jestli neví, kde je Červená ulice. Barunka slušně odpověděla, že neví. "No, myslel jsem si, když máš červenou sukýnku a červený klobouček, že budeš vědět, kde je Červená ulice! Jsi taková hezká holčička, jakou jsem ještě neviděl. "Kampak jdeš?"

Barunka mu řekla, že jde za nemocnou babičkou do Kovářské ulice č. 5, že babička je nemocná a musí ležet v posteli.

Člověk se s Barunkou rychle rozloučil a spěšně odešel.

Barunka pěkně kráčela ulicemi, až přišla k domu, kde bydlela babička. Šla po chodbě domu k babiččiným dveřím, a bylo jí divné, že jsou otevřené. Vstoupila do bytu babičky a velmi se ulekla. Babička ležela v posteli, sténala, ruce měla svázané a ústa přelepená lepicí páskou.

Barunka jí rychle přispěchala na pomoc, a teprve teď si všimla, že v bytě je vše zpřeházané, šuplíky převrácené a všude velký nepořádek. Zřejmě zmizelo mnoho babiččiných věcí.

Barunka hned věděla, že tam byl vlk, převlečený za toho člověka, který ji na cestě oslovil. Okamžitě vzala babiččin mobil, zavolala na číslo 158 policii, a přesně jim vylíčila, jak tento zloděj vypadal a co provedl. Ten nebyl ještě daleko, policie jej podle Barunčina popisu za chvíli vypátrala.

Babička se rychle vzpamatovala.

Když Barunka doma vyprávěla vše mamince, ta jí jen připomenula: " A neříkala jsem Ti, že se na ulici nemáš pouštět do řeči s neznámými lidmi?"

Barunka si to tentokrát už vzala pořádně k srdci. Nikdy se už nebavila s nikým cizím, a raději sama nikam nechodila. A taky si nenamýšlela, že je něco, co není.

SKRÝVAČKY - OBJEVTE SCHOVANÁ SLOVA

Znáte skrývačky? Hádanky, ve kterých musíte najít schovaná slova ve větách?

Tady je jedna z nich. V následujících pěti větách je schováno sedm potravin. Najdete je? Řešení naleznete na předposlední stránce knihovničky.

Věty:

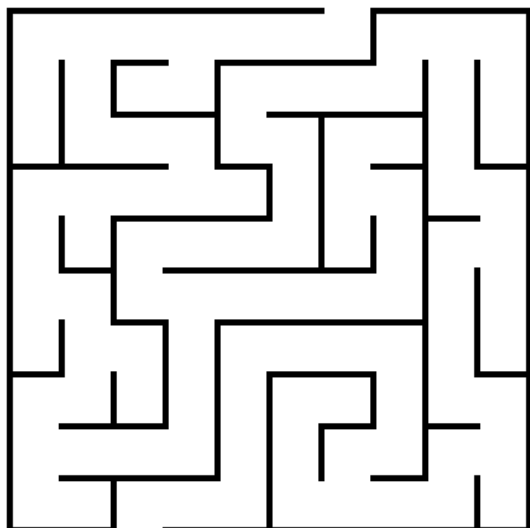
Elvíra má slovenského dždečka.

Prý že dneska přijede na návštěvu.

V pátek s ním budeme doma, sobotu strávíme na výletě v hlavním městě.

Petrovi něco spadlo do oka, šel s tím k lékaři.

Mámo, u kapličky silně zahřmělo.

**Bludiště, tentokrát pro
nejmenší – najdi z jedné strany
bludiště na druhou stranu!**

Vymaluj si Polinku Jetelinku z Večerníčku O Lískulce! Taky jí můžeš použít jako předlohu na window-color (malování na sklo či na fólie), nebo třeba jako obrázek na tričko.

Skrývačky – řešení:

Elvíra má slovenského dědečka. - **MÁSLO**

Prý že dneska přijede na návštěvu. – **RÝŽE, KAPŘI**

V pátek s ním budeme doma, sobotu strávíme na výletě v hlavním městě. – **MED, MASO**

Petrovi něco spadlo do oka, šel s tím k lékaři. - **KAŠE**

Mámo, u kapličky silně zahřmělo. – **MOUKA**

Chceš, aby Tvůj obrázek visel na nástěnce v knihovně?

Není nic jednoduššího!

Namaluj svůj obrázek do rámečku, připiš svoje jméno, příjmení a věk,
a odevzdej obrázek při své příští návštěvě v knihovně.

Téma obrázku na měsíc květen je: KRÁSNÉ JARNÍ KYTIČKY

